

بسمه تعالی

	<p>گزارش چکیده پایان نامه / رساله فارسی و انگلیسی</p>						
<p>1400/11/12</p>	<p>تاریخ دفاع:</p>	<p>ارشد د</p>	<p>مقطع تحصیلی :</p>	<p>روابط بین الملل</p>	<p>رشته تحصیلی :</p>	<p>مریم ولی پور شیخی</p>	<p>نام و نام خانوادگی دانشجو:</p>
<p>غلامرضا کریمی</p>			<p>نام استاد / اساتید داور</p>	<p>دکتر ارسلان قربانی شیخ نشین</p>	<p>نام استاد مشاور</p>	<p>دکترسید علی منوری</p>	<p>نام استاد راهنما</p>
<p>تقابل جمهوری اسلامی ایران و آمریکا در عراق از منظر قدرت نرم (2016_ 2020)</p>							<p>عنوان پایان نامه/ ساله:</p>
<p>پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، تضاد، رقابت و تقابل یکی از شاخص‌های اصلی روابط ایران و آمریکا در حوزه‌های مختلف محسوب می‌شود، به شکلی که تضاد و تقابل در خاورمیانه در روابط دو کشور به خوبی نمایان شده است. این رویکرد به نحوی بوده است که در برخی موارد امکان رویارویی مستقیم و بروز مخاصمات نظامی میان این دو کشور محتمل بوده است. پشتیبانی بی‌چون و چرای آمریکا از حکومت پهلوی به دلیل موقعیت جغرافیایی مناسب ایران در دوران نظم دوقطبی موجب شد که در جامعه ایران نوعی نگرش و رویکرد تقابل‌جویانه نسبت به آمریکا شکل گیرد. سیاست و اهداف حاکم بر انقلاب اسلامی ایران و رویکرد آمریکا، روابط مبتنی بر احترام متقابل و همکاری دوجانبه بین این دو کشور را مخدوش ساخت و امکان هم‌سوی و اتحاد این دو کشور را دشوار نمود. پس از حوادث یازده سپتامبر و تهاجم آمریکا به عراق، ماهیت رویکرد تقابل‌جویانه ایران و آمریکا وارد مرحله تازه‌ای شد.</p> <p>عدم تفوق آمریکا در مدیریت بحران عراق، موجب شد تا شیعیان برخلاف انتظار آمریکا بر مستند قدرت بنشینند. یکی از مهم‌ترین اثرات قدرت‌یابی شیعیان در صحنه‌ی سیاسی عراق افزایش نفوذ ایران در این کشور بود؛ چرا که رفتار نامناسب صدام با شیعیان عراق و در اقلیت قرار گرفتن آنها موجبات تقرب و نزدیکی این قشر را با ایران فراهم ساخته بود. بنابراین سقوط رژیم صدام و قدرت‌یابی این گروه‌ها، نفوذ ایران را در عراق به همراه داشت. این امر نگرانی آمریکا و دولت‌های هم‌سو با آن را به دنبال داشت. از این‌رو عراق پس از صدام به صحنه‌ی رقابت‌آمیز و تقابل‌جویانه برای دو دولت ایران و آمریکا مبدل گشت. هر کدام از این دو دولت پس از سال 2003 به دنبال دستیابی به اهداف و منافع خود در عراق بودند. در این میان عاملی که رقابت این دو</p>							<p>بیان مسئله:</p>

<p>کشور را در عراق تشدید می‌کند، تضادهای ایدئولوژیک کلان و ماهوی و رقابت‌های استراتژیک این دو کشور در سال‌های پس از انقلاب اسلامی ایران می‌باشد. بنابراین این دو دولت از ابزارهای مختلفی به منظور تقابل با هم و کاهش نفوذ یکدیگر در داخل عراق استفاده می‌کردند، که بهره‌گیری از قدرت نرم و مؤلفه‌های آن در زمره این ابزار قرار دارد.</p>	
<p>بر اساس این‌که در پژوهش پیش‌رو، ابتدا به بحث قدرت نرم در چارچوب تئوریک پرداخته می‌شود و قرار بر این است در ارتباط با تقابل این دو کشور در خلال پژوهش به نوعی به این بحث پرداخته شود، که در نهایت آن بحث منجر به یک نتیجه شود از روش توصیفی - تبیینی استفاده می‌شود و شیوه‌ی گردآوری مطالب به روش کتابخانه‌ای و فیش‌برداری از کتب، مقالات، نشریات و سایت‌های معتبر داخلی و خارجی صورت گرفته است.</p>	<p>روش پژوهش:</p>
<p>چگونه می‌توان بر اساس قدرت نرم و مؤلفه‌های آن تقابل جمهوری اسلامی ایران و آمریکا را در عراق از 2016-2020 تبیین نمود؟ به رغم حضور نظامی و تلاش‌های گسترده‌ی آمریکا در عراق، بر اساس قدرت نرم و در چارچوب آن، از طریق ساختارهای اجتماعی متناسب با ایران می‌توان گفت که جایگاه ایران نسبت به آمریکا در عراق در سال‌های 2016-2020 مستحکم‌تر است.</p>	<p>سؤال و فرضیه تحقیق:</p>
<p>این پژوهش مشتمل بر چهار فصل می‌باشد. فصل اول تحت عنوان جایگاه قدرت نرم در سیاست خارجی. فصل دوم با عنوان تقابل جمهوری اسلامی ایران با آمریکا در عراق. فصل سوم تحت عنوان مؤلفه‌های قدرت نرم ایران و آمریکا در عراق. در فصل چهارم با عنوان تقابل ایران و آمریکا در عراق از منظر قدرت نرم بین سال‌های 2016-2020 شاخص‌های تقابلی نرم‌افزاران‌هی این دو دولت در عراق طی این بازه‌ی زمانی تحلیل می‌شود. و در پایان مبحث نتایج‌ی‌ج‌ه‌گی‌ری و من‌ابع و م‌آخذ نیز بی‌ان می‌شود.</p>	<p>روند پژوهش:</p>
<p>به لحاظ فرهنگ، ایران دارای منابع بسیار غنی در عراق می‌باشد. زبان و ادبیات فارسی، سفرهای زیارتی، مذهب مشترک، وجود حوزه‌های علمیه در دو کشور، جایگاه مراجع در میان این دو دولت، سازمان‌ها و مؤسسات فرهنگی مانند سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مجمع جهانی تقریب مذاهب، مجمع جهانی اهل بیت و انجمن‌های دوستی‌ج‌ملگی از مؤلفه‌های فرهنگی می‌باشند که برای ایران در صحنه داخلی عراق خلق قدرت می‌نمایند. دولت آمریکا به منظور تأثیر و نفوذ بر جامعه عراق اقدامات</p>	<p>مهمترین یافته‌ها:</p>

فرهنگی نظیر اجرای برنامه‌های هنری، آموزش زبان انگلیسی، برنامه‌های مختلفی در جهت توانمندسازی زنان و جوانان و ایجاد مراکز و خانه‌های آمریکایی را در صدر برنامه‌های خود قرار داده است. به لحاظ مؤلفه‌های سیاسی باید گفت که ایران اولین کشوری بود که شورای حکومتی عراق را به رسمیت شناخت و به تقویت روابط و مناسبات دوستانه با این کشور مبادرت نمود. به علاوه قدرت‌یابی شیعیان پس از سال 2003 و قرابت مذهبی و روابط دوستانه آنها با ایران به صورت طبیعی افزایش قدرت نرم را برای این کشور به دنبال داشته است. دولت آمریکا در عراق به لحاظ سیاسی به دنبال گسترش الگوی حکمرانی مبنی بر دموکراسی لیبرال است و برای تحقق این مهم به دنبال برقراری روابط دوستانه با نخبگان سیاسی عراق و تلاش در جهت قدرت‌یابی نخبگان سیاسی هم‌سو با خود در این کشور است. به لحاظ اقتصادی باید گفت که دو کشور ایران و آمریکا مانند دیگر بازیگران، کمک به بازسازی عراق را سرلوحه کار خود قرار داده‌اند و به منظور تقویت نفوذ و ایجاد تصویر مثبت از خود در جامعه عراق به لحاظ اقتصادی، سرمایه‌گذاری‌های بسیاری انجام داده‌اند. وجود مراکز علمی مانند جامعه المصطفی، دانشگاه ادیان و مذاهب، مؤسسه آموزشی عالی اهل بیت، مؤسسه آموزش و پژوهشی امام‌خمینی و ... از مراکزی می‌باشند که زمینه‌ساز افزایش قدرت نرم ایران در عراق هستند. دولت آمریکا در عراق برنامه‌های علمی متنوع و متعددی طراحی نموده که از آن جمله می‌توان به برنامه تبادل رهبران جوان عراقی، آموزش زبان انگلیسی، برنامه فول برایت، تأسیس دانشگاه آمریکایی سلیمانیه را نام برد. فعالیت‌های رسانه‌ای ایران و آمریکا در عراق را می‌توان در قالب رسانه‌های دیداری، شنیداری، و مطبوعات بیان کرد. روزنامه الوفاق، شبکه تلویزیونی العالم از جمله مهم‌ترین کانال‌های رسانه‌ای ایران در عراق به منظور دستیابی به سطح بالایی از قدرت نرم به شمار می‌آید شبکه رادیویی سوا و کانال تلویزیونی الحره نیز برای آمریکا در زمره مهم‌ترین شبکه‌های رسانه‌ای به حساب می‌آیند.

